

СТАНОВИЩЕ

от проф. дфн Тотка Маркова Стоева, член на научното жури, утвърдено от Ректора на СУ със заповед № РД 38-557/15.09.2016г.

за дисертационния труд на Елена Кирилова Раденкова на тема **„Игрови трансформации на паремии и прецедентни изказвания в заглавията в руските печатни медии”**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование Хуманитарни науки, професионално направление: 2.1 Филология (Славянски езици. Съвременен руски език – Фразеология)

Дисертационният труд е на тема „Игрови трансформации на паремии и прецедентни изказвания в заглавията в руските печатни медии“; текстът е написан на руски език.

Настоящото становище е съгласувано с основните положения от ЗРАСРБ, а именно:

а) актуалност на разработваните научни проблеми:

Съвременната тенденция за свободно боравене с езиковите средства открива широки възможности за изучаване на съвременния руски медиен дискурс. Във връзка с това – изследването на игровите трансформации при реализацията на фразеологичните единици (паремиите и прецедентните изказвания) в заглавията на публицистичните текстове определяме като безспорен актуален научен проблем.

б) познаване на съвременното състояние на проблемите и литературата по въпроса:

Дисертантката добросъвестно и изчерпателно е проанализирала литературата, представляваща съвременните лингвистични концепции, свързани с извеждането на основните теоретични положения за изследване игровите трансформации на съответните фразеологични единици. В резултат

на това е представена прегледна и убедителна класификация на видовете трансформации на фразеологизмите, върху която се изгражда същинската изследователска част на дисертацията.

Списъкът на литературата съдържа 200 заглавия, от които 60% са публикации след 2000-2015 г.

в) адекватност на избраните методики:

Като съществен недостатък определяме факта, че в дисертационното изследване няма отделен параграф с описание на използваните методики. В уводната част (стр.3) в рамките на осем реда се изброяват шест метода без да се разкрива техният съдържателен аспект; декларативно е добавено, че са „използвани също елементи на компонентен анализ“. В тези редове необосновано се смесват понятията „метод“ и „принцип“.

г) значимост на научните приноси, изложени в дисертацията, апробация на резултатите:

Приемаме предложената в документацията подробна „справка за основните приноси в дисертационния труд“ и извеждаме следните значими приносни характеристики:

- дисертационното изследване е първото по рода си проучване на реализацията на игровите трансформации в заглавията на руските печатни медии в рамките на фразеологични единици – паремии и прецедентни изказвания;
- организиран, анализиран и обобщен е достатъчно обемен репрезентативен емпиричен материал от наблюдаваните фразеологизми, въз основа на изградена стройна структурно-семантична класификация;
- изследвана е ритмичната структура – ритмиката и римуването – на трансформиранията заглавни единици в сравнение с прототипа им;

- това е доказан важен параметър, характеризиращ 60-70% от реализациите на анализирани паремии и прецедентни изказвания;
- резултатите от изследването, нагледно подредено и снабдено с богат илюстративен материал, с успех могат да бъдат използвани при разработването на теоретични курсове по руска фразеология, стилистика, прагматика, както и за цели от лингводидактичен характер.

Апробацията на дисертационния труд, съгласно данните от автореферата, се изразява в участието на дисертантката в три научни форума (с публикации на докладите) и една статия в списание „Болгарская русистика“.

- характеристика на публикациите по дисертацията, цитати:

Обявените по-горе четири публикации са непосредствено свързани с темата на дисертацията и нашето становище по въпроса определяме във връзка с общата положителна оценка на дисертационното изследване.

В документацията не са представени данни за цитирания на трудовете на дисертантката.

ж) критични бележки на рецензента по структурата, съдържанието и оформянето на дисертацията и автореферата към нея:

Структурата на дисертацията оценяваме като издържана в духа на добре структуриран и реализиран научен труд, особено в изследователската му част. Обръщаме специално внимание на двете приложения към текста на дисертацията, които се отличават с висока степен на информативност и полезност за целите на ползвателите;

Към критичните бележки следва да добавим: „игровият аспект“, маркиран още в началото на заглавието на дисертационния труд, е сведен

само до равнището на „преосмисляне“ на фразеологичните единици и реализацията на прототип на оригиналния елемент с цел създаването на експресивност и комичен ефект. Смятаме, че неправомерно се игнорират различните игрови форми и тяхното съчетаване в рамките на анализирани заглавия; не е достатъчно подобни прояви да се отбелязват само мимоходом, покрай другото (виж, например, стр.19 от автореферата).

Техническото оформяне на дисертацията и автореферата към нея е изпълнено достатъчно прецизно, достъпно и удобно за ползвателя.

з) заключение:

Като даваме обща положителна оценка на дисертационното изследване и отчитаме приносния характер на резултатите от него, предлагаме на уважаемото жури да гласува за присъждането на Елена Кирилова Раденкова на образователната и научна степен „доктор“ и даваме нашия категоричен вот – „ДА“.

София, 20.X.2016 г.

Изготвил становището:

(проф. дфн Тотка Стоева)